

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ-ΕΥΟΣΜΟΥ
Δ/ΝΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΡΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ & ΕΠΙΒΛΕΨΕΩΝ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

ΕΡΓΟ:
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΓΙΑ
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΑΜΕΑ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΑ
ΚΤΙΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ-ΕΥΟΣΜΟΥ

ΑΡ. ΜΕΛΕΤΗΣ Τ.Υ. : 06/2026

T-06 ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Προϋπολογισμός:	260.000,00 Ευρώ
Χρηματοδότηση:	ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΑΠ-ΕΡΓΑ
Α.Λ.Ε:	030.3170105007

ΜΑΙΟΣ 2026

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ορισμοί – Συντομογραφίες :.....	3
Άρθρο 1 ^ο : Αντικείμενο της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων	3
Άρθρο 2ο : Ισχύουσες διατάξεις	4
Άρθρο 3 ^ο : Συμβατικά στοιχεία	4
Άρθρο 4.1: Αδειοδοτήσεις - Εγκρίσεις Έργου	5
Άρθρο 4.2: Απαλλοτριώσεις	5
Άρθρο 5 ^ο : Μελέτες του έργου	5
Άρθρο 6 ^ο : Στοιχεία πεδίου του έργου	7
Άρθρο 7ο : Εγγυήσεις – Προθεσμίες – Ποινικές Ρήτρες – Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.....	8
Άρθρο 8ο : Τόπος διαμονής Αναδόχου - Ορισμός αντικλήτου και επιτόπου επιβλέποντος.....	9
Άρθρο 9 ^ο : Γενικές υποχρεώσεις του Αναδόχου.....	9
Άρθρο 10 ^ο Χρονικός Προγραμματισμός του έργου	11
Άρθρο 11 ^ο : Ευθύνες Εργολάβου	12
Άρθρο 12 ^ο : Έκπτωση του Αναδόχου	12
Άρθρο 13 ^ο : Διαχείριση και Ποιότητα	12
Άρθρο 14 ^ο : Καταβολή εισφορών προς Ι.Κ.Α. και λοιπούς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς. Τελικός (εξοφλητικός) λογαριασμός.....	13
Άρθρο 15 ^ο : Περιεχόμενο των τιμών μονάδος του τιμολογίου.....	13
Άρθρο 16 ^ο : Αγωγοί – Στύλοι	14
Άρθρο 17 ^ο - Ασφάλιση προσωπικού και έργου.....	14
Άρθρο 18 ^ο : Βλάβες στα έργα – Αναγνώριση αποζημιώσεων.....	15
Άρθρο 19 ^ο : Καθαρισμός.....	16
Άρθρο 20 ^ο : Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.	16
Άρθρο 21 ^ο : Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών - Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.	19
Άρθρο 22 ^ο : Λογαριασμοί (Πιστοποιήσεις) – Πληρωμές.....	19
Άρθρο 23 ^ο : Τρόπος Επιμέτρησης	19
Άρθρο 24 ^ο : Βεβαίωση Περαίωσης Εργασιών - Διοικητική παραλαβή - Παραλαβή	19
Άρθρο 25 ^ο : Χρόνος Εγγυήσεως.....	19
Άρθρο 26 ^ο . Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων	20
Άρθρο 27 ^ο Διαφορές – αίτηση θεραπείας.....	20

Ορισμοί – Συνομογραφίες :

«Έργο»

Το σύνολο των οικοδομικών και ηλεκτρομηχανολογικών εργασιών, όπως προδιαγράφονται στις τεχνικές περιγραφές, προδιαγραφές και τα λοιπά συμβατικά τεύχη, για την ολοκλήρωση και παράδοση του έργου.

«Εργοτάξιο, Τόπος των Εργασιών»

Ο τόπος εκτέλεσης του έργου, δηλαδή τα σχολικά κτίρια με υφιστάμενα φρεάτια όπως περιγράφονται στο Τεύχος T-01 της Τεχνικής Περιγραφής.

«Αντίκλητος ή Νόμιμος Εκπρόσωπος του Αναδόχου»

Το φυσικό πρόσωπο που αντιπροσωπεύει τον Ανάδοχο σε κάθε συναλλαγή του με τον Εργοδότη σχετικά με το Έργο. Ο Ανάδοχος μπορεί οποτεδήποτε να αντικαθιστά τον Εκπρόσωπό του. Η αντικατάσταση ισχύει, έναντι του Εργοδότη, από την έγγραφη γνωστοποίησή της σ' αυτόν.

«Μηχανικός (ή επί τόπου του έργου εκπρόσωπος) του Αναδόχου»

Ο διπλωματούχος Μηχανικός, προϊστάμενος του εργοταξίου.

«Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου»

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ο εργολάβος ολόκληρου του έργου, αναθέτει τα καθήκοντα που προβλέπονται στη παράγραφο 3 του άρθρου 6 του Π.Δ. 305/96, όπως ισχύει.

«Ημέρες»

Οπουδήποτε χρησιμοποιείται στην παρούσα Ε.Σ.Υ. ο όρος “ημέρες”, νοούνται πάντοτε οι ημερολογιακές ημέρες.

«Χρονοδιάγραμμα»

Το Χρονοδιάγραμμα στο οποίο αναγράφεται η τελική προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου σε ημερολογιακές ημέρες. Το αρχικό Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής, που υποβάλλεται από τον Ανάδοχο κατά την υπογραφή της Σύμβασης εγκρίνεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

«Κανονισμοί, Πρότυπα, Κώδικες, Προδιαγραφές»

Οποιαδήποτε αναφορά σε Κανονισμούς, Πρότυπα, Κώδικες ή Προδιαγραφές αφορά στην πιο πρόσφατη έκδοσή τους και δημοσίευση που ισχύει την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης.

«Ποιότητα Τεχνικού έργου»

Είναι η συμμόρφωση του παραγόμενου μέσω της εργολαβίας Τεχνικού Έργου με τις προκαθορισμένες (από τις Μελέτες, Συμβατικά Τεύχη, Πρότυπες και λοιπές Τεχνικές Προδιαγραφές, Νομοθεσία) απαιτήσεις του ΚτΕ που έχουν σχέση με την έντευχη κατασκευή, αντοχή, την ανθεκτικότητα, τη οικονομία, τη λειτουργικότητα, την ασφάλεια, την αισθητική και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις του έργου.

«Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας»

Η οργανωτική δομή, οι ευθύνες, οι διαδικασίες, οι διεργασίες, οι καταγραφές, οι πόροι και τα μέσα που θα εφαρμόσει και με τα οποία θα τεκμηριώσει και λειτουργήσει ο Ανάδοχος για να μπορέσει να υλοποιηθεί η προαναφερθείσα πολιτική ποιότητας.

«ΚτΕ»

Κύριος του έργου

«ΟΚΩ»

Οργανισμός Κοινής Ωφέλειας

Άρθρο 1^ο : Αντικείμενο της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων

1. Η παρούσα Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.) αφορά τους ειδικούς συμβατικούς όρους, με βάση τους οποίους, σε συνδυασμό με τα στοιχεία της μελέτης και με τους όρους των λοιπών Τευχών Δημοπράτησης, ο Ανάδοχος που θα αναδειχθεί, θα εκτελέσει όλες τις απαιτούμενες εργασίες για την εκτέλεση του έργου

«ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ ΓΙΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΑΤΟΜΩΝ ΑΜΕΑ ΣΕ ΣΧΟΛΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ-ΕΥΟΣΜΟΥ» όπως αυτό περιγράφεται στα αντίστοιχα τεύχη δημοπράτησης της μελέτης με αριθ.: 06/2026.

2. Η εκτέλεση του έργου θα εγκριθεί με Απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής του Δήμου Κορδελιού-Ευόσμου.
3. Για τα θέματα που δεν αναφέρονται στην παρούσα ισχύουν απολύτως οι όροι της Διακήρυξης.
4. Τα είδη και οι ποσότητες όλων των εργασιών του έργου περιέχονται στον προϋπολογισμό της μελέτης που ανέρχεται στο ποσό των **διακοσίων εξήντα χιλιάδων ευρώ (260.000,00 €)**, με τα απρόβλεπτα, την αναθεώρηση και τον Φ.Π.Α. (24%).

Αντικείμενο του έργου

Αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι η προμήθεια, μεταφορά, τοποθέτηση και θέση σε κανονική και νόμιμη λειτουργία των ανελκυστήρων εντός υφιστάμενων φρεατίων των παρακάτω σχολικών κτιρίων:

- 4^ο-18^ο Νηπιαγωγείο Δ.Ε. Ευόσμου (οδός Μεσολογγίου με 25^{ης} Μαρτίου 18)
- 5^ο-8^ο Δημοτικό Σχολείο Δ.Ε. Ευόσμου (οδός 17^{ης} Νοεμβρίου 2)
- 3^ο Λύκειο Δ.Ε. Ευόσμου (οδός Παναγιώτη Πετράκη με Θεόδωρου Φυλακτού)
- 16^ο Δημοτικό Σχολείο Δ.Ε. Ευόσμου (οδός Πεύκων 2)
- 6^ο Δημοτικό Σχολείο Δ.Ε. Ευόσμου (οδός Ειρήνης και Μακεδονομάχων)

Αναλυτικά θα εκτελεστούν οι παρακάτω εργασίες:

- Έκδοση των απαραίτητων αδειών (περιβαλλοντική αδειοδότηση ή απαλλαγή, άδεια μικρής κλίμακας ή άδεια δόμησης κ.λπ.)
- Τοποθέτηση ανελκυστήρων σε υφιστάμενα φρεάτια
- Τοποθέτηση τηλεφωνικού καλωδίου από τους πίνακες των διευθυντών μέχρι τους πίνακες του ανελκυστήρων και τον εκάστοτε θάλαμο
- Εργασίες πιστοποίησης και καταχώρησης ανελκυστήρων (1^η και 2^η καταχώρηση)
- Δοκιμαστική λειτουργία

Οι συμβατικές τιμές μονάδας εργασιών είναι οι τιμές του τιμολογίου της μελέτης, μειωμένες κατά την υπό του αναδόχου προσφερθείσες εκπτώσεις κατά κατηγορίες.

Αρχικό συμβατικό χρηματικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι το συνολικό ποσό (ποσό συμφωνητικού) που θα προκύψει από τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου.

Άρθρο 2^ο : Ισχύουσες διατάξεις

Η εκτέλεση του έργου διέπεται από την Ελληνική Νομοθεσία εν γένει και ειδικότερα από τις διατάξεις, οι οποίες μνημονεύονται στο άρθρο 7 της αναλυτικής διακήρυξης του έργου όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν ή αντικαταστάθηκαν και ισχύουν κατά την ημέρα υπογραφής της σύμβασης.

Άρθρο 3^ο : Συμβατικά στοιχεία

Τα τεύχη δημοπράτησης αλληλοσυμπληρώνονται και σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των περιεχομένων σε αυτά όρων, η σειρά ισχύος των παραπάνω τευχών καθορίζεται στο άρθρο 5 της αναλυτικής διακήρυξης.

Επίσης συμβατική ισχύ έχουν, επόμενες των αναφερόμενων στην προηγούμενη παράγραφο:

- Τα εγκεκριμένα ενιαία Τιμολόγια του Κανονισμού Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων (ΦΕΚ1746B/2017)
- Οι Ευρωκώδικες.
- Οι Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Τ.Π.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ή του τ. Υ.Δ.Ε.).
- Οι προδιαγραφές ΕΛ.Ο.Τ. και I.S.O.

Προδιαγραφές και Κανονισμοί

Γενικά για την κατασκευή του έργου και των επί μέρους εργασιών έχουν εφαρμογή:

- (i) Τα «Ευρωπαϊκά Πρότυπα», όπως έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN).
- (ii) Τα διεθνή πρότυπα, όπως έχουν εγκριθεί από το Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης (ISO).
- (iii) Οι Ελληνικές προδιαγραφές (ΕΛΟΤ), κανονισμοί και πρότυπα και οι άλλες διατάξεις (νόμοι, διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις, εγκύκλιοι κτλ.) που ισχύουν στην Ελλάδα, Σε περίπτωση που οι ανωτέρω προδιαγραφές ή/και πρότυπα διαφέρουν από τα αντίστοιχα Ευρωπαϊκά τότε ισχύουν αυτά που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN).

Για θέματα που δεν καλύπτονται από τις παραπάνω Ελληνικές προδιαγραφές, κανονισμούς και πρότυπα, μπορούν να εφαρμοσθούν τα κατωτέρω αναφερόμενα εναλλακτικά εθνικά και διεθνή πρότυπα:

- Γερμανικοί κανονισμοί και προδιαγραφές (DIN, VDE)
- Βρετανικές προδιαγραφές και κανονισμοί (BS)
- Γαλλικές προδιαγραφές και κανονισμοί (AFNOR)
- Αμερικανικές προδιαγραφές (ASTM, AASHTO, AWWA)

Πάντως αν τυχόν στις προδιαγραφές αυτές υπάρχουν όροι, διατάξεις, περιορισμοί ή και αριθμητικά όρια που έρχονται σε αντίθεση με όσα ορίζονται στα λοιπά συμβατικά τεύχη για το ίδιο θέμα, θα ισχύουν οι όροι και οι διατάξεις των συμβατικών τευχών κατά τη σειρά ισχύος που ορίζεται στη Διακήρυξη.

Κάθε επιμέρους πρότυπο θα χρησιμοποιείται καθ' ολοκληρία και ο Ανάδοχος θα είναι υπεύθυνος ώστε να εξασφαλίζει ότι τα επί μέρους στοιχεία ή τμήματα των κατασκευών και του εξοπλισμού είναι συμβατά μεταξύ τους, ώστε το σύνολο του έργου να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις ποιότητας.

Εκτός αν προδιαγράφεται διαφορετικά, όλα τα πρότυπα και κανονισμοί που θα εφαρμοστούν, θα πρέπει να είναι στις πιο πρόσφατες εκδόσεις τους ως προς το χρόνο δημοσίευσής του υπόψη έργου, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών τροποποιήσεών τους.

Επιπλέον ισχύουν τα αναγραφόμενα στο προκείμενο τεύχος, οι προδιαγραφές που αναφέρονται στο Τεύχος των Τεχνικών Προδιαγραφών και τα αντίστοιχα Περιγραφικά Τιμολόγια, για την περίπτωση σύνταξης Πρωτοκόλλων Κανονισμού Τιμών Μονάδος Νέων Εργασιών.

Άρθρο 4.1: Αδειοδοτήσεις - Εγκρίσεις Έργου

Για την εγκατάσταση των ανελκυστήρων για εξυπηρέτηση των ατόμων με κινητικά προβλήματα (ΑΜΕΑ) απαιτείται έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας ως κατασκευές που απαιτούνται για την μετακίνηση ή την κάθε μορφής εξυπηρέτηση των ατόμων με αναπηρία ή εμποδιζόμενων ατόμων. Η έκδοση της έγκρισης εργασιών μικρής κλίμακας μετά της προβλεπόμενης μελέτης εγκατάστασης ανελκυστήρα (αρμοδίως υπογεγραμμένη από μηχανικό του Αναδόχου) θα γίνει με ευθύνη και μέριμνα του Αναδόχου, χωρίς πρόσθετη αποζημίωση.

Οι ανελκυστήρες, μετά την εγκατάστασή τους, απαιτείται να πιστοποιηθούν από ανεξάρτητο φορέα ή από τον κατασκευαστή του (εφόσον έχει το δικαίωμα αυτό).

Μετά την εγκατάσταση του κάθε ανελκυστήρα και την πιστοποίησή του θα πρέπει ο ανελκυστήρας να καταχωρηθεί στο μητρώο ανελκυστήρων του Δήμου Κορδελιού-Ευόσμου (1^η καταχώρηση), να συντηρείται ο ανελκυστήρας για χρονικό διάστημα ενός έτους και πριν την παραλαβή του να γίνει η 2^η καταχώρηση στο μητρώο ανελκυστήρων του Δήμου Κορδελιού-Ευόσμου.

Άρθρο 4.2: Απαλλοτριώσεις

Δεν απαιτούνται

Άρθρο 5^ο: Μελέτες του έργου

Τα τεύχη δημοσίευσής, επιπλέον της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Ε.ΣΗ.ΔΗΣ. (www.eprocurement.gov.gr Τμήμα ΕΣΗΔΗΣ – Δημόσια Έργα) θα είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του Δήμου. Οι Διαγωνιζόμενοι υποχρεούνται να λάβουν γνώση όλων των στοιχείων της παρούσας μελέτης.

Μέσα στις προθεσμίες που προσδιορίζονται από την Διευθύνουσα Υπηρεσία ο Ανάδοχος θα πραγματοποιήσει έλεγχο της προμέτρησης εργασιών και του τιμολογίου της μελέτης. Στα ανωτέρω πλαίσια, ο Ανάδοχος υποχρεούται να ελέγξει την πληρότητα τους και να διερευνήσει την αναγκαιότητα τροποποίησης της μελέτης (εφόσον απαιτείται), επισημαίνοντας έγκαιρα για το ενδεχόμενο αυτό την Υπηρεσία εντός της προβλεπόμενης για το σκοπό αυτό προθεσμίας.

Ο έλεγχος θα έχει σκοπό τον εντοπισμό και, στη συνέχεια, συμπλήρωση τυχόν ελλείψεων και επί μέρους θεμάτων, με σκοπό να προκύψει με βάση την εκπονηθείσα τεχνική μελέτη, όπως αυτές που τυχόν θα συμπληρωθούν ως ανωτέρω, συνολικό έργο τεχνικά άρτιο και λειτουργικό που να ανταποκρίνεται στον προορισμό του και να επιτυγχάνει την προδιαγραφόμενη διάρκεια ζωής του. Στην ίδια προθεσμία, ο Ανάδοχος θα υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τεχνική έκθεση που θα περιλαμβάνει τις παρατηρήσεις του μετά τον έλεγχο των προηγούμενων παραγράφων και επίσης τον αναλυτικό προϋπολογισμό της τελικής δαπάνης (σχέδιο Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών) του έργου σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Το σχέδιο Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών θα συνοδεύεται από έκθεση, στην οποία θα αναφέρονται αναλυτικά οι προτεινόμενες από τον Ανάδοχο συμπληρώσεις της τεχνικής μελέτης, με πλήρη τεκμηρίωσή τους και ανάλυση των προτεινόμενων με το σχέδιο Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών, διαφοροποιήσεων των ποσοτήτων των συμβατικών εργασιών ή/και των τυχόν απαιτούμενων τιμών μονάδος νέων εργασιών.

Η υποβολή του υπόψη σχεδίου Ανακεφαλαιωτικού Πίνακα Εργασιών δεν αναστέλλει την υποχρέωση του Αναδόχου να εκτελεί το έργο, σύμφωνα με τις υπάρχουσες εγκεκριμένη τεχνική μελέτη και να συμμορφώνεται με τα προβλεπόμενα στα συμβατικά τεύχη της εργολαβίας, μέχρις ότου αποφασισθούν αν και ποιες θα γίνουν δεκτές από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Οι εγκρίσεις, σύμφωνα με τα ανωτέρω, των αναγκαίων συμπληρώσεων θα γίνονται με Απόφαση της Προϊστάμενης Αρχής, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του αρμοδίου Τεχνικού Συμβουλίου εάν απαιτείται) σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Σχετικά με τις αυξομειώσεις εργασιών ή τις νέες εργασίες που θα προκύψουν επισημαίνεται ότι έχουν ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016.

Το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου θα αναπροσαρμοσθεί σύμφωνα με τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που θα αποδεχθεί η Διευθύνουσα Υπηρεσία, βάσει των ανωτέρω προτάσεων του Αναδόχου, ύστερα από σύνταξη και έγκριση του κατά το νόμο προβλεπόμενου ΑΠΕ. Η αναπροσαρμογή του χρονοδιαγράμματος είναι δυνατόν να συνεπάγεται και παράταση των προθεσμιών (τμηματικών ή και συνολικής) εφόσον υπάρξει αρμόδια έγκριση.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λάβει όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου, τη σύνταξη των επιμετρήσεων και, γενικότερα, τη χρονική, ποσοτική, ποιοτική και οικονομική τεκμηρίωση τους, όπως ορίζεται στην παρούσα και τα λοιπά συμβατικά τεύχη. Στην κατηγορία αυτή εμπίπτουν, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, η ενημέρωση του ΣΑΥ και ΦΑΥ κτλ.

Υπενθυμίζεται ότι τόσο για την εφαρμογή της μελέτης, όσο και για την ποιότητα και αντοχή του έργου, μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος και ο έλεγχος που θα ασκηθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την ευθύνη αυτή, ή την οποιαδήποτε άλλη που προκύπτει γι' αυτόν από τις συμβατικές του υποχρεώσεις και τις κείμενες διατάξεις.

Παροχή και μέριμνα των τευχών

Οι διαγωνιζόμενοι θα παραλάβουν τα τεύχη δημοπράτησης που αναφέρονται στη Διακήρυξη από την ηλεκτρονική πλατφόρμα του Ε.ΣΗ.ΔΗΣ. (www.eprocurement.gov.gr Τμήμα ΕΣΗΔΗΣ – Δημόσια Έργα) και υποχρεούνται να λάβουν γνώση των υπολοίπων τευχών, σχεδίων κτλ., στα γραφεία της Υπηρεσίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Διακήρυξη με δική τους ευθύνη και φροντίδα.

Οι διαγωνιζόμενοι υποχρεούνται να μελετήσουν και ενδεχόμενα να πάρουν αντίγραφα με μέριμνα και δαπάνη τους, οποιωνδήποτε από τα στοιχεία που υπάρχουν εάν απαιτούνται κατά την κρίση τους. Στοιχεία των μελετών, που υπάρχουν, μπορούν οι διαγωνιζόμενοι να τα προμηθευτούν από την Υπηρεσία με δική τους δαπάνη.

Τα συμβατικά τεύχη του έργου θα είναι στην κατοχή της Υπηρεσίας και θα φυλάσσονται με μέριμνά της. Στον Ανάδοχο, κατά την υπογραφή της σύμβασης, θα χορηγηθεί μία σειρά θεωρημένων αντιγράφων της μελέτης εφόσον αυτά τα τελευταία διατίθενται. Ο Ανάδοχος μπορεί να παράγει για τις ανάγκες του πρόσθετα αντίγραφα των ανωτέρω με μέριμνα και δαπάνες του.

Όλα τα τεχνικά έγγραφα, τεύχη, λογισμικό κτλ., που θα συνταχθούν από τον Ανάδοχο κατά την εκτέλεση του έργου, όπως, σχέδια, μελέτες, καταμετρητικά/επιμετρητικά στοιχεία, εφαρμογές προγραμμάτων Η/Υ κτλ. θα είναι στην κατοχή του Αναδόχου και θα φυλάσσονται με μέριμνά του, μέχρις ότου παραδοθούν οριστικά στην Υπηρεσία. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να παρέχει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία αντίγραφα των ανωτέρω τευχών, με μέριμνα και δαπάνες του, όποτε ζητηθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία ή τους εκπροσώπους της.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να φυλάσσει επί τόπου του έργου ένα τουλάχιστον αντίγραφο των συμβατικών τευχών και των τυχόν τροποποιήσεών τους, των προδιαγραφών και προτύπων που αναφέρονται στα συμβατικά τεύχη, των τεχνικών τευχών που ο ίδιος συνέταξε κατά την προηγούμενη παράγραφο, καθώς και της αλληλογραφίας του έργου. Η Υπηρεσία θα δικαιούται να έχει πρόσβαση στα ανωτέρω κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες ή κατά τις ώρες λειτουργίας του εργοταξίου, εφόσον αυτές υπερβαίνουν τις κατά τα ανωτέρω εργάσιμες ώρες.

Εφόσον υποπίπτει στην αντίληψη ενός εκ των συμβαλλομένων μερών σφάλμα ή ελάττωμα τεχνικής φύσης σε οποιοδήποτε έγγραφο, σχέδιο, μελέτη κτλ., που προορίζεται για χρήση κατά την εκτέλεση του έργου, το υπόψη μέρος θα ενημερώσει άμεσα το άλλο μέρος εγγράφως.

Άρθρο 6^ο: Στοιχεία πεδίου του έργου Μελέτη και γνώση των συνθηκών κατασκευής

Η συμμετοχή στη δημοπρασία με την υποβολή προσφοράς αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι οι διαγωνιζόμενοι έχουν επισκεφθεί και πλήρως ελέγξει τη φύση και την τοποθεσία του έργου, και έχουν πλήρη γνώση των γενικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής τούτου, κυρίως σε ότι αφορά τη δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού γενικά προσωπικού, νερού, ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου και οδών προσπέλασης, τις μετεωρολογικές συνθήκες που συνήθως επικρατούν, τα υδρολογικά στοιχεία, τις διάφορες διακυμάνσεις της στάθμης του νερού των ποταμών, χειμάρρων, παλίσρροιας ή παρόμοιες φυσικές συνθήκες στον τόπο των έργου, το είδος και τα μέσα (μηχανήματα, υλικά και υπηρεσίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό) που θα απαιτηθούν πριν από την έναρξη και κατά την εκτέλεση των εργασιών, τις δυσχέρειες που είναι δυνατό να προκύψουν από τυχόν εργασίες που θα εκτελούνται ταυτόχρονα στην περιοχή του έργου από τον ΚτΕ ή από άλλους εργολήπτες, και οποιαδήποτε άλλα θέματα που μπορούν με οποιοδήποτε τρόπο να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος αυτών σε συνδυασμό με τους όρους της σύμβασης.

Ο διαγωνιζόμενος αποδέχεται ότι έχει μελετήσει, με σκοπό τη συμμόρφωσή του, το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, τα εγκεκριμένα διαγράμματα και σχέδια της μελέτης, τους περιβαλλοντικούς όρους για την υπόψη περιοχή και τις συνθήκες του έργου, τα τυχόν διατιθέμενα στοιχεία και πληροφορίες από τις Τοπικές Αρχές, Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, καθώς και τα λοιπά συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας που συμπεριλαμβάνονται στο φάκελο της δημοπρασίας και αποτελούν μαζί με τη διακήρυξη τη βάση της προσφοράς του, καθώς και ότι αποδέχεται και ανεπιφύλακτα αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του, που απορρέουν από τις ανωτέρω συνθήκες και όρους. Επίσης ο ανάδοχος αποδέχεται ότι έχει μελετήσει τα εγκεκριμένα διαγράμματα και σχέδια της μελέτης, όπως και τα λοιπά συμβατικά στοιχεία της εργολαβίας, τα οποία περιλαμβάνονται στον φάκελο της δημοπρασίας και αποτελούν, μαζί με τη διακήρυξη, τη βάση της προσφοράς του, καθώς και ότι αποδέχεται και ανεπιφύλακτα αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις παραπάνω συνθήκες και όρους.

Ο Ανάδοχος με την προσφορά του θεωρείται ότι έχει πλήρως ενημερωθεί στις επιτόπιες συνθήκες σύμφωνα με την αντίστοιχη παράγραφο της παρούσας ΕΣΥ.

Παράλειψη του Αναδόχου προς ενημέρωσή του με κάθε δυνατή πληροφορία που αφορά στους όρους της σύμβασης, δεν τον απαλλάσσει από την ευθύνη για την πλήρη συμμόρφωσή του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις και δεν προκύπτει για τον Ανάδοχο κανένα δικαίωμα οικονομικής ή άλλης φύσης ή/και παράτασης προθεσμίας εξ αιτίας αυτού του λόγου.

Άρθρο 7ο : Εγγυήσεις – Προθεσμίες – Ποινικές Ρήτρες – Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου **Εγγυήσεις:**

Η εγγύηση συμμετοχής στον διαγωνισμό και η εγγύηση για την καλή εκτέλεση του έργου καθορίζονται στα αντίστοιχα άρθρα της αναλυτικής Διακήρυξης του διαγωνισμού του έργου.

Προθεσμίες - Ποινικές Ρήτρες – Παρατάσεις :

Για την περάτωση του όλου έργου ορίζεται προθεσμία **οκτώ μηνών (8)** με αφετηρία την επόμενη ημερολογιακή ημέρα υπογραφής της σύμβασης (εφόσον έχει ο ανάδοχος πεδίο για εργασία) ή μετά το κλείσιμο των σχολικών μονάδων για χρονικό διάστημα ικανό να τοποθετηθεί ο ανελκυστήρας (περίπου 2 εβδομάδες/ανελκυστήρα). Εκτός από τη συνολική προθεσμία του έργου δεν ορίζεται ενδεικτική τμηματική προθεσμία. Η υπόψη διάρκεια του έργου τίθεται λόγω παρουσίας μαθητών/τριών στο σχολικό κτίριο που επιφέρουν ειδική συνθήκη στον προγραμματισμό των συνεργειών του αναδόχου. Οι εργασίες επιτρέπεται να εκτελούνται μετά την αποχώρηση των μαθητών/τριών ή κατά τη διάρκεια μη λειτουργίας της σχολικής μονάδας.

Υπέρβαση της παραπάνω συνολικής προθεσμίας συνεπάγεται την επιβολή ποινικής ρήτρας, σύμφωνα με το άρθρο 148 του Ν. 4412/2016. Για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπέρβασης, με υπαιτιότητα του Αναδόχου, της συνολικής προθεσμίας περαίωσης του όλου έργου, επιβάλλεται ποινική ρήτρα, σύμφωνα με το άρθρο 148 παρ. 2 του Ν. 4412/2016.

Για τη χορήγηση παράτασης απαιτείται έγκαιρη αίτηση (τουλάχιστον ένα μήνα πριν από τη λήξη της ισχύουσας συνολικής προθεσμίας περαίωσης του έργου) του Αναδόχου, ώστε το σχετικό αίτημα να εγκριθεί μέσα στην αρχική συμβατική προθεσμία.

Παράταση των προθεσμιών γίνεται μόνον ύστερα από έγκριση της Προϊσταμένης του έργου Αρχής. Σε κάθε περίπτωση, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συνεχίσει την κατασκευή του έργου για επιπλέον χρονικό διάστημα ίσο προς το μισό της συνολικής προθεσμίας του έργου και όχι μικρότερο των τριών (3) μηνών (οριακή προθεσμία).

Η συνολική προθεσμία υπολογίζεται με βάση την αρχική συμβατική προθεσμία και τις τυχόν παρατάσεις που εγκρίθηκαν ύστερα από σχετικό αίτημα του Αναδόχου μέσα στην αρχική συμβατική προθεσμία.

Χρονοδιάγραμμα :

Ο Ανάδοχος, με βάση την ολική προθεσμία, συντάσσει και υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της εργολαβικής σύμβασης το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου (άρθρο 145 του Ν. 4412/2016).

Το χρονοδιάγραμμα αναλύει ανά μονάδα χρόνου, και πάντως ανά ημερολογιακή εβδομάδα, τις εργασίες που προβλέπεται να εκτελεστούν. Το χρονοδιάγραμμα συντάσσεται με τη μορφή τετραγωνικού πίνακα που περιλαμβάνει την πιο πάνω χρονική ανάλυση των ποσοτήτων ανά εργασία ή ομάδα εργασιών και συνοδεύεται από γραμμικό διάγραμμα και σχετική έκθεση.

Εφόσον απαιτηθούν αναπροσαρμογές του χρονοδιαγράμματος, αυτό θα συνοδεύεται από αντίστοιχη έκθεση, όπου θα περιγράφονται αναλυτικά οι μέθοδοι εργασίας, τα μηχανήματα που θα χρησιμοποιηθούν και οι αποδόσεις τους, ο αριθμός των εργατών κλπ., για τις κύριες δραστηριότητες, έτσι που να εδραιώνουν συγκεκριμένα την αξιοπιστία των προτάσεων.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται με δαπάνη του να παρακολουθεί ανελλιπώς την εφαρμογή του χρονοδιαγράμματος και να το αναπροσαρμόζει κάθε μήνα στην περίπτωση που ξέφυγε από αυτό, ούτως ώστε να τηρηθεί τελικά πιστά η συνολική προθεσμία αποπεράτωσης όλου του έργου. Η τήρηση του χρονοδιαγράμματος κατασκευής του έργου, που είναι από τις πιο βασικές υποχρεώσεις του αναδόχου, θα παρακολουθείται ανελλιπώς και αυστηρά από την επίβλεψη και σε περίπτωση

καθυστέρησης ο Ανάδοχος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος, ύστερα από ειδική πρόσκληση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Άρθρο 8ο : Τόπος διαμονής Αναδόχου - Ορισμός αντικλήτου και επιτόπου επιβλέποντος

Κατά την υπογραφή της Συμβάσεως, ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να δηλώσει εγγράφως στην Διευθύνουσα Υπηρεσία τον τόπο διαμονής του αντικλήτου (πρέπει να είναι κάτοικος της Δ.Ε. Ευόσμου – έδρα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας) κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.

Με δήλωσή του ο Ανάδοχος διορίζει και τον αντίκλητό του, υποβάλλοντας συγχρόνως με τη δήλωση διορισμού και έγγραφο αποδοχής του διορισμού από τον αντίκλητο. Ο αντίκλητος πρέπει να είναι κάτοικος της έδρας της Διευθύνουσας Υπηρεσίας του Έργου (Δ.Ε. Ευόσμου) και να τυγχάνει της αποδοχής της Υπηρεσίας. Προς αυτόν κοινοποιούνται τα έγγραφα της Υπηρεσίας εφόσον ο Ανάδοχος δεν είναι κάτοικος Θεσσαλονίκης ή της έδρας του Κύριου του Έργου. Η κοινοποίηση προς τον αντίκλητο θεωρείται ότι είναι κοινοποίηση των εγγράφων προς τον Ανάδοχο.

Με δήλωση ορίζει και τον/τους επιτόπου του έργου επιβλέποντα-ες, με τα κατάλληλα προσόντα σύμφωνα με το άρθρο 139 του Ν. 4412/2016 καθώς και τον συντονιστή-ές ασφάλειας και υγείας του έργου (άρθρο 3 παρ. 2 του Π.Δ. 305/96), όπου αυτός-οί προβλέπεται-ονται από το Π.Δ., υποβάλλοντας συγχρόνως δήλωση διορισμού αποδοχής.

Κάθε αλλαγή αντικλήτου, καθώς επίσης και κάθε μεταβολή της διεύθυνσεως του αντικλήτου ή του Αναδόχου κατά τη διάρκεια ισχύος της Συμβάσεως πρέπει να αναφέρεται αμέσως στον Εργοδότη, προς τη Δ/ση Μελετών και Έργων του Δήμου (Διευθύνουσα Υπηρεσία).

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα άρθρα 136, 137 και 143 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 9ο : Γενικές υποχρεώσεις του Αναδόχου

Οι υποχρεώσεις του αναδόχου απορρέουν από το άρθρο 138 του Ν. 4412/2016.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται καθ' όλη τη διάρκεια κατασκευής του έργου να παρακολουθεί αυτό προσωπικά ή με ειδικό εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπό του, μηχανικό κατάλληλο από απόψεως εμπειρίας κλπ. για τα υπόψη έργα, τον ορισμό του οποίου θα πρέπει να εγκρίνει και η Διευθύνουσα Υπηρεσία σύμφωνα με το άρθρο 139 του Ν. 4412/2016.

Ο Ανάδοχος ή ο διευθύνων, αντί αυτού τα έργα υποχρεούται να συνοδεύει, κατά τις μεταβάσεις στα έργα τον επιβλέποντα ή τον Προϊστάμενο μηχανικό της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Απαγορεύεται η εκχώρηση από τον Ανάδοχο σε τρίτον μέρους ή όλου του συμβατικού αντικειμένου χωρίς έγκριση.

Ο Ανάδοχος εκτός από τις συμβατικές του υποχρεώσεις ευθύνεται και για κάθε ζημία που γίνεται στον Κύριο του Έργου ή σε οποιοδήποτε τρίτον.

Τα χρησιμοποιούμενα από τον εργολάβο υλικά για την εκτέλεση των εργασιών θα είναι άριστης ποιότητας με απαραίτητη σήμανση CE σύμφωνα με την Υ.Α. 27421/2019 (ΦΕΚ 958B/21-3-2019, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές Ε.Τ.Ε.Π. του αρμόδιου Υπουργείου, την υπ' αριθμ. ΔΝΣγ/οικ.35577/ΦΝ466/4.3.2017 Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Κανονισμός Περιγραφικών Τιμολογίων Εργασιών για δημόσιες συμβάσεις έργων» καθώς επίσης και στο άρθρο 159 του Ν. 4412/2016.

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να διαθέτει επάρκεια σε εργατικές χείρες και μηχανικά μέσα και εν ανάγκη να εφαρμόζει και νυχτερινά συνεργεία για την καλή και εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου. Οι εργασίες θα εκτελούνται τις ώρες κατά τις οποίες δεν λειτουργεί το σχολικό κτίριο (απογεύματα, αργίες και Σαββατοκύριακο). Για τον λόγο αυτό δεν θα δικαιούται καμιάς προσθέτου αποζημίωσης, αλλά θα πρέπει να το λάβει υπόψη κατά την κατάθεση της προσφοράς. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί σε κάθε στιγμή να ζητήσει από τον Ανάδοχο την αύξηση των συνεργείων του και τον αριθμό των απασχολούμενων μηχανικών μέσων, αν κρίνει ότι ο ρυθμός προόδου του έργου δεν είναι ικανοποιητικός. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας, που του δίνονται σύμφωνα με τη σύμβαση ή τον νόμο, μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος από την εργολαβία σύμφωνα με το άρθρο 160 του Ν. 4412/2016.

Οι εργασίες θα εκτελεσθούν με όλους τους κανόνες της τέχνης. Οι χρησιμοποιούμενοι, από τον Ανάδοχο, τεχνίτες πρέπει να είναι αναγνωρισμένης ειδικότητας και εμπειρίας. Η επίβλεψη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας μπορεί να διατάξει την αντικατάσταση ή την άμεση απομάκρυνση των απειθών, ανικάνων ή μη τιμίων τεχνιτών, εργατών ή οποιουδήποτε άλλου από το προσωπικό του εργολάβου.

Αν κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου ο Ανάδοχος αντιμετωπίσει συνθήκες ή εμπόδια που δεν είχαν προβλεφθεί από τη Σύμβαση, οφείλει να ειδοποιήσει αμέσως την Διευθύνουσα Υπηρεσία του Δήμου υποβάλλοντας συγχρόνως και προτάσεις για την αντιμετώπισή τους. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφωθεί προς τις διαταγές της Υπηρεσίας, εφαρμοζομένων σε περίπτωση διαφωνίας των διατάξεων του Ν. 4412/2016.

Ο Ανάδοχος δεν αποζημιώνεται για οποιαδήποτε βλάβη, φθορά ή απώλεια υλικών, που θα συμβεί εκτός του συμβατικού χρόνου περαιώσεως του έργου.

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται όπως με δικές του δαπάνες εγκαταστήσει στο εργοτάξιο όλα τα προβλεπόμενα από τους όρους υγιεινής των άρθρων 109 και 110 του Π.Δ. 1073/1981 ή να χρησιμοποιήσει εφόσον είναι δυνατόν τα μέσα και τις εγκαταστάσεις του σχολικού κτιρίου.

Πριν από την έναρξη των εργασιών, ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος να μεριμνήσει για την έκδοση κάθε κατά νόμο αδείας καθιστάμενος ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων περί της εκτελέσεως των εργασιών, που ισχύουν. Πρέπει, επίσης, να μεριμνήσει για την τήρηση στο εργοτάξιο όλων των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των απαιτούμενων στοιχείων και για την εφαρμογή των επιβαλλομένων μέτρων ασφαλείας προλήψεως εργατικών ατυχημάτων καθ' όλη τη διάρκεια των εργασιών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος σε εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 305/96, να αναπροσαρμόζει το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και τον Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που θα επέλθουν καθώς και να τηρεί ημερολόγιο μέτρων ασφαλείας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 του Ν. 1396/83.

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται όπως, εφόσον διαπιστώσει κατά την κρίση του έγκαιρα και πριν από κάθε εφαρμογή, ασυμφωνία εν όλω ή εν μέρει σ' ένα από τα έγγραφα της σύμβασης ζητήσει εγγράφως οδηγίες κλπ. από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 138 του Ν. 4412/2016, διαφορετικά υποχρεώνεται οποτεδήποτε και με οιοδήποτε τρόπο εφαρμόσει την επί του θέματος απόφαση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας με δικές του δαπάνες και μέσα.

Ο Ανάδοχος πάντοτε φυλάσσει και διατηρεί σε καλή κατάσταση τις εκτελούμενες απ' αυτόν εργασίες. Όλες οι απαιτήσεις του εργοδότη για την απαιτούμενη φύλαξη της περιουσίας αυτής, θα εκτελείται από τον εργολάβο χωρίς καμία ιδιαίτερη αποζημίωση. Σχετικές διαταγές της Διευθύνουσας Υπηρεσίας εκτελούνται από τον εργολάβο και σε αντίθετη περίπτωση τα μέτρα προστασίας φυλάξεως ή διατηρήσεων λαμβάνονται από τον εργοδότη Δήμο και οι σχετικές δαπάνες καταλογίζονται στον εργολάβο.

Ο εργολάβος οφείλει να παίρνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία και διαφύλαξη όλων των κοινωφελών κάθε φύσεως έργων που βρίσκονται κοντά στα εκτελούμενα έργα για την πρόληψη ζημιών ή διακοπή της λειτουργίας τους. Ζημίες που έγιναν από αμέλεια του εργολάβου, επανορθώνονται αμέσως από τον ίδιο. Σε αντίθετη περίπτωση η αποκατάσταση των ζημιών γίνεται από τον εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του εργολάβου.

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται με δικές του δαπάνες, χωρίς πρόσθετη αποζημίωση, όπως προ της παραδόσεως προς χρήση του όλου έργου ή κάθε τμήματός του, να αφαιρέσει και απομακρύνει από τους γύρω χώρους τα απορρίμματα, εργαλεία, κριώματα, μηχανήματα, υλικά, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κλπ.

Οι δραστηριότητες του Αναδόχου για την εκτέλεση του έργου υπόκεινται στον έλεγχο της Δ/σης Μελετών και Έργων (Διευθύνουσα Υπηρεσία) του Δήμου Κορδελιού-Ευόσμου, η οποία αν κρίνει ότι ο ρυθμός εκτελέσεώς τους δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της Συμβάσεως για τη διασφάλιση της εμπροθέσμου αποπερατώσεως του έργου ή των τμημάτων αυτού, μπορεί να διατάξει τη λήψη μέτρων για την επίσπευση της εκτελέσεως του έργου. Η μη άσκηση του παραπάνω ελέγχου της επιβλέπουσας Υπηρεσίας δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από τις συμβατικές του υποχρεώσεις για την εμπρόθεσμη εκτέλεση του έργου σύμφωνα με τα άρθρα 147 & 148 του Ν. 4412/2016.

Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεώνεται κατά την υπογραφή της Σύμβασης να προσκομίσει σύμβαση συνεργασίας με εγκεκριμένο από τον Ε.Ο.Α.Ν Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης Αποβλήτων και να καταθέσει βεβαίωση παραλαβής των αποβλήτων του έργου από το εγκεκριμένο Συλλογικό Σύστημα.

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται όπως, μετά την αποπεράτωση των εργασιών και πριν από την παραλαβή του έργου, με δαπάνες του να συντάξει και να υποβάλει εις διπλούν στην Υπηρεσία εκτός από τα αναφερόμενα στο άρθρο 151 του Ν.4412/2026 επιμετρητικά τεύχη και οριστικά κατασκευαστικά σχέδια με λεπτομερή διαγράμματα των εγκαταστάσεων και σχέδια κατόψεως, στα οποία να σημειώνεται η θέση, το μέγεθος των συσκευών και μηχανημάτων. Επίσης οφείλει να προσκομίσει φωτογραφίες υπάρχουσας κατάστασης και διαφόρων φάσεων κατασκευής του έργου και διαστάσεων 9x13 και 18x24 η σε ηλεκτρονική μορφή.

Ο ανάδοχος υποχρεούται στην τήρηση των προθεσμιών. Ο Ανάδοχος θα πρέπει κατά την υποβολή της Προσφοράς του, να έχει συνεκτιμήσει τους χρόνους που απαιτούνται για την ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών εκτέλεσης των εργασιών, τις διατυπώσεις για προμήθεια υλικών και μηχανημάτων, και τις εγκρίσεις που απαιτούνται από τη Σύμβαση κλπ. καθώς και τις διαδικασίες έκδοσης των πάσης φύσεως αδειών. Παράταση προθεσμίας δεν αναγνωρίζεται στον Ανάδοχο εάν ισχυρισθεί δυσκολίες στην εξεύρεση των υλικών, εργατών, μηχανημάτων κλπ. Η συνολική προθεσμία περάτωσης μπορεί να παρατείνεται στις περιπτώσεις που ορίζουν οι ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 10^ο Χρονικός Προγραμματισμός του έργου **Χρόνος Υποβολής**

Ολοκληρωμένο χρονοδιάγραμμα του έργου θα υποβληθεί εντός 20 ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή της Σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 145 του Ν. 4412/2016 συμπεριλαμβανομένων όλων των επιμέρους εργασιών. Καμία πληρωμή δεν θα γίνει αν το χρονοδιάγραμμα δεν υποβληθεί και εγκριθεί από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Απαιτήσεις

Θα ληφθεί υπόψη η **συνολική προθεσμία** και θα περιλαμβάνονται όλες οι βασικές δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωση του έργου.

Για κάθε δραστηριότητα, θα ορίζεται ο εκτιμώμενος χρόνος ολοκλήρωσης, όπως προκύπτει από την ποσότητα και τις αποδόσεις των πόρων που χρησιμοποιούνται και η σειρά εκτέλεσης σε σχέση προς τις άλλες εργασίες.

Το χρονοδιάγραμμα θα πρέπει να είναι σαφές ώστε να γίνεται ο σχεδιασμός και η εκτέλεση των εργασιών χωρίς δυσκολίες. Ο βαθμός ανάλυσης σε ότι αφορά το πλήθος και το είδος των δραστηριοτήτων πρέπει να είναι ικανοποιητικός και να επιτρέπει την παρακολούθηση και αξιολόγηση της προόδου όλων των εργασιών κατά τη διάρκεια της κατασκευής του Έργου.

Οι δραστηριότητες θα είναι ομαδοποιημένες κατά στάδιο κατασκευής, κατά επί μέρους κατασκευαστικές ενότητες, κατά είδος εργασίας, κλπ. χρησιμοποιώντας κωδικούς για κάθε δραστηριότητα.

Όλες οι υποβολές θα γίνονται σε μέγεθος χαρτιού τουλάχιστον Α4 η μεγαλύτερο, αρκεί να είναι ευανάγνωστο. Κάθε σελίδα θα είναι μονογραμμένη από τον εκπρόσωπο του Αναδόχου στο έργο.

Ο Ανάδοχος κατά το χρονικό διάστημα μέχρι και την ημέρα έγκρισης από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία του χρονοδιαγράμματος κατασκευής του έργου, θα ενεργεί σύμφωνα με το δικό του χρονοδιάγραμμα, φέροντας αμέριστα την ευθύνη αν αυτό αντίκειται στους όρους των συμβατικών τευχών (και σχεδίων). Για το λόγο αυτό θεωρείται συμβατικά ότι η διαδικασία της κατάρτισης και έγκρισης ή μεταβολής του χρονοδιαγράμματος δεν επιφέρει καθυστέρηση.

Έγκριση Χρονοδιαγράμματος

Το παραπάνω χρονοδιάγραμμα θα υποβληθεί για έγκριση σε ηλεκτρονική μορφή ψηφιακά υπογεγραμμένο από τον Ανάδοχο στην Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα έχει στη διάθεσή της δεκαπέντε (15) ημερολογιακές ημέρες από την υποβολή του (άρθρο 145 παρ. 2 του Ν. 4412/2016) για να εγκρίνει με ή χωρίς παρατηρήσεις το χρονοδιάγραμμα. Το χρονοδιάγραμμα θα επιστραφεί στον Ανάδοχο εγκεκριμένο ή με τυχόν παρατηρήσεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας με έγγραφο.

Κυρώσεις

Παράλειψη ή αμέλεια ως προς την άρτια, λεπτομερή και πλήρη ανάλυση κατά τα παραπάνω, του χρονοδιαγράμματος του έργου (αρχικού ή μεταγενέστερης ενημέρωσης) εκτός από τη διαδικασία διοικητικών κυρώσεων και της έκπτωσης που προβλέπεται από τα άρθρα 145 και 160 του Ν. 4412/2016 κλπ. και ισχύουν σήμερα, συνεπάγεται:

- α)** Την επιβολή ανέκκλητης ποινικής ρήτηρας από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, ίσης 1:3000 του συμβατικού τιμήματος (δαπάνη έργου χωρίς Φ.Π.Α). Η ποινική ρήτρα επιβάλλεται για μία μόνο φορά και θα παρακρατηθεί από τον πρώτο λογαριασμό.
- β)** Την κοινοποίηση στον Ανάδοχο υπηρεσιακού χρονοδιαγράμματος, συντεταγμένου σύμφωνα με τα παραπάνω, που στη συνέχεια θα είναι υποχρεωτικό γι' αυτόν, χωρίς να του παρέχεται δικαίωμα οποιασδήποτε χρονικής τροποποίησης.

Σε κάθε περίπτωση μη υποβολής από τον Ανάδοχο του χρονοδιαγράμματος και σύνταξης χρονοδιαγράμματος από την Διευθύνουσα Υπηρεσία ή από ιδιωτικό γραφείο θα αφαιρείται από το «λαβείν» του Αναδόχου ποσό ίσο με αυτό που προσδιορίζεται στην παράγραφο 1α της απόφασης Δ17α/02/117/ΦΝ 332/10.11.88 (ΦΕΚ 862 Β/16.11.89).

Ενημερωμένο Χρονοδιάγραμμα

Εφόσον ο Ανάδοχος προβλέπει ότι είναι πιθανόν να επέλθουν οποιοσδήποτε καθυστερήσεις οι οποίες θα έχουν ως αποτέλεσμα την αδυναμία εκτέλεσης τυχόν μελλοντικών δραστηριοτήτων εντός του χρονικού διαστήματος (ή των χρονικών διαστημάτων) που προβλέπεται για αυτές στο χρονοδιάγραμμα, θα υποβάλλει στην Διευθύνουσα Υπηρεσία, λεπτομερή στοιχεία για τον τρόπο με τον οποίο ο Ανάδοχος σχεδιάζει να ξεπεράσει οποιοσδήποτε τέτοιες αναμενόμενες μελλοντικές καθυστερήσεις και εφόσον στις εργασίες έχουν εμφανιστεί ελαττώματα, λεπτομερή στοιχεία των χρόνων κατά τους οποίους θα εκτελεστούν οι εργασίες αποκατάστασης για τη διόρθωση των ελαττωμάτων αυτών, ώστε να διασφαλισθεί η τήρηση του χρονοδιαγράμματος.

Άρθρο 11° : Ευθύνες Εργολάβου

Διευκρινίζεται ότι, τόσο για την εφαρμογή των μελετών, όσο και για την ποιότητα και αντοχή των έργων μόνος υπεύθυνος είναι ο Ανάδοχος αυτών, οι δε κάθε φύσεως έλεγχοι που θα γίνουν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν απαλλάσσουν τον Ανάδοχο της ευθύνης αυτής. Τονίζεται ότι στην παρούσα Σύμβαση ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να διαθέτει όργανα και λοιπά μέσα για τον κάθε φύσεως έλεγχο των έργων. Ο Ανάδοχος είναι καθ' ολοκληρία υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν, τη χρησιμοποίηση αυτών και γενικά εκτέλεση της εργασίας κατά τους όρους της παρούσης, των οικείων Τεχνικών Προδιαγραφών και λοιπών εγκεκριμένων συμβατικών τευχών και σχεδίων.

Ο Ανάδοχος είναι αποκλειστικά υπεύθυνος ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που θα οφείλεται στη μη λήψη απαραίτητων μέτρων ασφαλείας και πλημμελή σήμανση των εκτελουμένων έργων.

Άρθρο 12° : Έκπτωση του Αναδόχου

Αν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δεν συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Υπηρεσίας, που είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση ή τον Νόμο, κηρύσσεται έκπτωτος από την εργολαβία, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 160 του Ν. 4412/2016.

Η διαδικασία έκπτωσης κινείται υποχρεωτικά κατά του Αναδόχου, αν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις της παρ.2 του άρθρου 160 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 13° : Διαχείριση και Ποιότητα

Ποιότητα και προέλευση υλικών - έλεγχοι αυτών

Σε περίπτωση ανάγκης εκτέλεσης εργασιών που δεν προβλέπονται στο συμβατικό τιμολόγιο θα συνταχθούν τιμές μονάδος νέων εργασιών σύμφωνα με το άρθρο 156 του Ν. 4412/2016.

Η χρήση υλικών και εξοπλισμού που θα πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές της μελέτης αποτελεί κρίσιμο στοιχείο για την ορθή και ποιοτική κατασκευή του έργου.

Όλα τα υλικά, που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση του έργου, θα είναι άριστης ποιότητας, χωρίς βλάβες ή ελαττώματα, θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις εγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές, τα συμβατικά δεδομένα, τους ισχύοντες κανονισμούς και προδιαγραφές των Υπουργείων Δημοσίων Έργων, Εμπορίου και Βιομηχανίας,

εναρμονισμένα με τις απαιτήσεις του ΦΕΚ 958B'/21-3-2019 και της απόλυτης έγκρισης του αρμοδίου οργάνου της επίβλεψης, σχετικά με την προέλευση, τις διαστάσεις, την αντοχή, την ποιότητα, την εμφάνιση, τα τεχνικά χαρακτηριστικά κλπ.

Η υποβολή των αναγκαίων τεχνικών στοιχείων (προέλευση, τεχνικά φυλλάδια, τεχνικά χαρακτηριστικά, πιστοποιητικά ποιότητας, ανάλυση λειτουργίας και λοιπά χρήσιμα στοιχεία, κατά τις απαιτήσεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας) υλικών, προϊόντων και εξοπλισμού, που ενσωματώνονται στο έργο καθώς και του εξοπλισμού και λογισμικού, τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν από τον Ανάδοχο ή/και υπεργολάβους του κατά την κατασκευή του έργου θα γίνεται προς την Διευθύνουσα Υπηρεσία πριν την έναρξη των εργασιών για έγκριση.

Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει στοιχεία τεκμηρίωσης της συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις της σύμβασης για τα υλικά, είδη, εξοπλισμό:

- Η/Μ εξοπλισμός (τεχνικά χαρακτηριστικά, πιστοποιητικά ποιότητας, κλπ)

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δύναται να ζητήσει από τον ανάδοχο να προσκομίσει τα αντίστοιχα πιστοποιητικά για κάθε χρησιμοποιούμενο υλικό, προϊόν ή εξοπλισμό.

Άρθρο 14° : Καταβολή εισφορών προς ΕΦΚΑ και λοιπούς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς. Τελικός (εξοφλητικός) λογαριασμός

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται όπως, εκτός από τις καταβαλλόμενες κάθε φορά νόμιμες εισφορές στον Εθνικό Φορέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΕΦΚΑ) και τους άλλους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, τις καθοριζόμενες από τους παραπάνω Οργανισμούς, επί των μισθών και ημερομισθίων του προσλαμβανομένου απ' αυτόν εργατοτεχνικού προσωπικού και κάθε φύσεως απασχολούμενου στα έργα προσωπικού του, να μεριμνά για την τακτική μισθοδοσία του πιο πάνω προσωπικού του και των κάθε φύσεως εισφορών και κρατήσεων που βαρύνουν τον εργαζόμενο, ευθυνόμενος σε κάθε περίπτωση παραλείψεως και υποχρεούμενος στην καταβολή των εισφορών με δικές του δαπάνες χωρίς καμία επιβάρυνση του Κυρίου του Έργου.

Αν ο Ανάδοχος δεν συνάψει τις παραπάνω ασφάλειες ή δεν καταβάλει τα ασφάλιστρα, η επιβλέπουσα Υπηρεσία προβαίνει στη σύναψη της ασφάλειας, ή στην καταβολή των ασφαλιστρών σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου και κρατεί τις γενόμενες δαπάνες από τους λογαριασμούς του Αναδόχου.

Βεβαίωση για εκκαθάριση (ΕΦΚΑ) προσκομίζει για κάθε λογαριασμό, με τον οποίο πληρώνονται όλες οι εργασίες.

Ο τελικός (εξοφλητικός) λογαριασμός θα εκδοθεί μετά την έγκριση του πρωτοκόλλου παραλαβής του έργου. Για την εξόφληση του λογαριασμού αυτού υποχρεώνεται ο ανάδοχος να προσκομίσει στην Δ/νουσα Υπηρεσία βεβαίωση τελικής εκκαθάρισης του ΕΦΚΑ.

Άρθρο 15° : Περιεχόμενο των τιμών μονάδος του τιμολογίου

Ειδικές δαπάνες που βαρύνουν τον Ανάδοχο.

Οι τιμές μονάδος του τιμολογίου αναφέρονται στις μονάδες τελειωμένης εργασίας με την προμήθεια όλων των υλικών, δηλαδή οι τιμές αυτές καλύπτουν εξ ολοκλήρου τις εργασίες που αναφέρονται στη μελέτη, τις πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές, ανεξάρτητα των μικρών ή μεγάλων δυσχερειών, του Αναδόχου μη δικαιουμένου καμίας άλλης πληρωμής ή αποζημιώσεως για την πλήρη και έντεχνη εκτέλεση κάθε εργασίας. Ύστερα από τα παραπάνω σε όλες τις τιμές του τιμολογίου περιλαμβάνονται :

- α. Οι δαπάνες των απαιτούμενων για κάθε είδος εργασίας υλικών μετά της φορτοεκφορτώσεως και μεταφοράς τους με κάθε πρόσφορο μέσο από τον τόπο προμηθείας ή παραγωγής επιτόπου των έργων, καθώς επίσης και κάθε υλικού μη ρητώς κατονομαζόμενου, αλλά ενδεχομένως απαιτούμενου για την πλήρη εκτέλεση κάθε εργασίας.
- β. Οι δαπάνες για το απαιτούμενο προσωπικό των συνεργείων και του μηχανικού εξοπλισμού από εργοδηγούς, μηχανοτεχνίτες, χειριστές μηχανημάτων, μηχανοδηγούς, τεχνίτες ειδικευμένους και ανειδίκευτους, για ημερομίσθια αυτών, ημεραργίες, ασφάλισεις, δώρα εορτών, κλπ.
- γ. Οι δαπάνες λειτουργίας των απαιτούμενων για την εκτέλεση κάθε εργασίας μηχανημάτων δηλαδή τα μισθώματα, τα απαιτούμενα καύσιμα και λιπαντικά, καθώς επίσης και η επιβάρυνση λόγω ημεραργιών ή άλλης οποιασδήποτε αιτίας (παραλαβή και επιστροφή μηχανήματος), δυσμενείς καιρικές συνθήκες (βλάβες, εορτές

- κλπ.) ή επιβάρυνση λόγω επισκευών και συντηρήσεως των μηχανημάτων. Οι δαπάνες παραλαβής, μεταφοράς και επιστροφής των μηχανημάτων και οι δαπάνες εγκαταστάσεως και τα ασφάλιστρά τους.
- δ. Οι πιθανές δαπάνες κάθε είδους για την ασφάλιση των υλικών και αποζημίωση εκτάσεων για την προσωρινή μεταφορά ή αποθήκευσή τους.
- ε. Τα έξοδα αποσβέσεως, αποθηκείσεως και φυλάξεως των εργασιών, υλικών και μηχανημάτων.
- στ. Οι δαπάνες εκτελέσεως γενικά ορισμένων εργασιών ή μέρους αυτών με χέρια εργατοτεχνιτών, στις περιπτώσεις που η εκτέλεση τους είναι αδύνατη ή δεν ενδείκνυται να γίνει με μηχανήματα ή κρίνεται απαραίτητη για την καλύτερη εκτέλεση της εργασίας.
- ζ. Κάθε δαπάνη που δεν κατονομάζεται ρητά αλλά είναι απαραίτητη για την καλή και έντεχνη εκτέλεση της εργασίας, όπως αναφέρεται στη σχετική τιμή του τιμολογίου (π.χ. σύσταση εργοταξίου, συντήρηση οδών προσπέλασης προς τα έργα και τις θέσεις λήψεως υλικών, ακώλυτη διεξαγωγή της κυκλοφορίας στην περιοχή του έργου, κλπ.). Καμία αξίωση ή διαμφισβήτηση μπορεί να θεμελιωθεί εκ των υστέρων ή στις ποσότητες των υλικών που εισέρχονται σε κάθε εργασία, στις αποδόσεις των εργατοτεχνιτών είτε στις τιμές των ημερομισθίων και υλικών ύστερα από τη συμμετοχή των εργολάβων στη δημοπρασία.

Στο ποσοστό των γενικών εξόδων του Αναδόχου περιλαμβάνονται :

- α. Οι δαπάνες συμμετοχής στον διαγωνισμό, δημοσιεύσεων διακηρύξεως, κηρύκεια, σύναψη συμβάσεως, εγκαταστάσεων, εκτελέσεως και παραλαβής έργων.
- β. Οι μισθοί και κάθε είδους αποζημιώσεις, ασφαλίσεις και έξοδα κινήσεως διοικητικού και τεχνικού προσωπικού του Αναδόχου.
- γ. Οι δαπάνες ιατρικής περιθάλψεως του προσωπικού του Αναδόχου καθώς επίσης και οι δαπάνες για την κανονική λειτουργία των εγκαταστάσεων (ύδρευση, φωτισμός, θέρμανση κλπ.).
- δ. Έξοδα ασφαλίσεως ή αποζημιώσεως ατυχημάτων του προσωπικού του εργολάβου, καθώς επίσης και κάθε φύσεως αποζημιώσεις προς τρίτους, κάθε είδους φόροι, τέλη, έξοδα εγγυητικών επιστολών, τόκοι κινήσεως κεφαλαίων και λοιπές κάθε φύσεως επιβαρύνσεις.
- ε. Έξοδα εφαρμογής των εγκεκριμένων χαράξεων, δοκιμής των υλικών και κάθε φύσεως δοκιμές για την παράδοση των έργων σε κανονική λειτουργία.
- στ. Έξοδα καθαρισμού των έργων και των εργοταξίων και αποκομίσεως των προϊόντων εκσκαφών (σύμβαση με Συλλογικό Σύστημα Διαχείρισης) Υ.Α. 36259/1757/Ε103/2010 (ΦΕΚ 1312Β'/24-8-2010) - Μέτρα, όροι και προγράμματα για την εναλλακτική διαχείριση των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ).

Επίσης, βαρύνουν τον Ανάδοχο :

- α. οι δαπάνες λήψεως φωτογραφιών και λοιπών παραστατικών στοιχείων του εκτελουμένου έργου, ημερολογίου έργου και βιβλίου καταμετρήσεων καθώς επίσης και κάθε άλλη δαπάνη αναγκαία για την έντεχνη και σύμφωνα προς τα συμβατικά στοιχεία, εκτέλεση των εργασιών ή απαιτούμενη για την τακτοποίηση των έργων από πάσης πλευράς σε σχέση με τις κείμενες διατάξεις και κάθε είδους επισφαλή έξοδα και όφελος εργολάβου,

Άρθρο 16° : Αγωγοί – Στύλοι

Ο εργολάβος πρέπει να έχει υπόψη του ότι σε μερικά τμήματα μέσα στο εύρος του χώρου κατασκευής των έργων είναι πιθανόν να βρίσκονται σωλήνες ύδρευσης, αποχέτευσης, θέρμανσης, πυρόσβεσης κ.λπ. και ότι θα χρειασθεί, παράλληλα με τις εργασίες που εκτελεί, να γίνουν από τις αρμόδιες υπηρεσίες (Ο.Κ.Ω., υπηρεσίες συντήρησης του Δήμου, Πυροσβεστική κλπ.) ή/και τον ίδιο εργασίες για την μετατόπιση ή την απομάκρυνση των σωλήνων που υπάρχουν.

Σε περίπτωση, που συμβούν βλάβες, αυτές θα βαρύνουν τον ανάδοχο οπωσδήποτε. Έχει υποχρέωση, επίσης, ο ανάδοχος μετά από εντολή της Επίβλεψης να προβεί στην μετατόπιση των αγωγών.

Άρθρο 17° - Ασφάλιση προσωπικού και έργου

Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση να ασφαλίζει το εργατοτεχνικό και λοιπό προσωπικό του, που απασχολείται στο εργοτάξιο του έργου, στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς κύριας και επικουρικής ασφάλισης (ΕΦΚΑ κλπ), σύμφωνα με τις σχετικές για τους Οργανισμούς αυτούς διατάξεις. Εάν το προσωπικό του Αναδόχου δεν υπάγεται στις διατάξεις αυτές, ο Ανάδοχος υποχρεούται να το ασφαλίζει κατά ατυχημάτων σε Ασφαλιστικές Εταιρείες αναγνωρισμένες από το Κράτος.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει και να διατηρεί καθ' όλη την διάρκεια του χρόνου από την υπογραφή της συμβάσεως μέχρι την παραλαβή, το έργο με ασφάλεια αστικής ευθύνης έναντι τρίτων και φθοράς περιουσίας, η οποία θα καλύπτει πιθανές ή ενδεχόμενες οφειλές, για προστασία του έναντι όλων των διεκδικήσεων που ενδέχεται να προκύψουν συνεπεία των εργασιών του ή των εργασιών των υπεργολάβων του.

Θα καθορίζεται δε στο ασφαλιστικό συμφωνητικό όρος απαλλαγής ευθύνης ως εξής:

- Η ασφαλιστική εταιρεία θα αποζημιώνει και θα απαλλάσσει από ευθύνες, στο μέγιστο επιτρεπόμενο από το νόμο βαθμό, τον Εργοδότη, τους εκπροσώπους του, καθώς και τους επιβλέποντες Μηχανικούς και τους εκπροσώπους τους.
- Θα τους απαλλάσσει από οποιαδήποτε βλάβη και από οποιοσδήποτε δαπάνες ή αμοιβές που απορρέουν από την αποκατάσταση σωματικών βλαβών ή φθοράς περιουσίας, οχημάτων, μηχανημάτων, ειδικών εργαλείων, συμπεριλαμβανομένου του θανάτου, της σωματικής βλάβης, της ψυχικής οδύνης και της ηθικής βλάβης των παθόντων και της φθοράς παρακειμένων κτισμάτων και εγκαταστάσεων, που λαμβάνουν χώρα στο εργοτάξιο, ή που σχετίζονται με την Εργασία, στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου, είτε η ευθύνη αυτή είναι απόρροια της αμέλειας του Αναδόχου ή των εκπροσώπων του ή των υπό την υπηρεσία του ή των υπαλλήλων ή υπεργολάβων του, είτε όχι, είτε προκύπτει από πράξεις ή παραλείψεις του ίδιου του Εργοδότη ή του Αναδόχου.

Οι ακόλουθες προβλέψεις θα συμπεριληφθούν επίσης στο ασφαλιστικό συμφωνητικό αστικής ευθύνης και φθοράς περιουσίας, του Αναδόχου:

- Το συμφωνητικό θα περιέχει τον όρο ότι δεν θα ακυρωθεί, τερματισθεί, τροποποιηθεί ή αλλαχθεί από την ασφαλιστική εταιρεία, εκτός εάν έχει αποσταλεί στον ασφαλιζόμενο, δέκα (10) ημέρες νωρίτερα, συστημένη έγγραφη ειδοποίηση. Αντίγραφο της ειδοποίησης αυτής θα αποσταλεί επίσης στον Εργοδότη.
- Ένα αντίγραφο του ανωτέρου ασφαλιστικού πρέπει να παραδοθεί στον Εργοδότη κατά την υπογραφή της παρούσας σύμβασης.

Η ασφάλεια αυτή θα καλύπτει και τον Ανάδοχο σαν συνασφαλιζόμενο για οποιαδήποτε ζημιά στο εργατικό προσωπικό ή στους επισκέπτες καθώς και για οποιαδήποτε φθορά σε ξένη περιουσία.

Ο Εργοδότης δικαιούται να παρακρατεί από το λογαριασμό του Αναδόχου κατά την κρίση του ανάλογα ποσά μέχρι την προσαγωγή των παραπάνω ασφαλιστηρίων συμφωνητικών ή και να προβεί ο ίδιος στην ασφάλιση αυτή για όλη τη διάρκεια του Έργου ή μέρος αυτής και να χρεώσει τη δαπάνη στον Ανάδοχο.

Εάν σε οποιαδήποτε στιγμή οποιοδήποτε από τα προαναφερθέντα ασφαλιστικά συμφωνητικά καταστεί μη ικανοποιητικό για τον Εργοδότη, είτε στον τύπο είτε στην ουσία, ή εάν η ασφαλιστική εταιρεία που εκδίδει το ασφαλιστικό αυτό συμφωνητικό κριθεί μη αρεστή στον Εργοδότη, ο Ανάδοχος υποχρεούται να καταρτίσει έγκαιρα νέο ασφαλιστικό συμβόλαιο και να το υποβάλλει έγκαιρα στον Εργοδότη για έγκριση πριν από τη λήξη ή διακοπή της προηγούμενης ασφάλισης.

Άρθρο 18° : Βλάβες στα έργα – Αναγνώριση αποζημιώσεων

Ο ανάδοχος δεν αποζημιώνεται από τον κύριο του έργου για οποιαδήποτε βλάβη που γίνεται στα έργα ή για φθορά ή απώλεια υλικών και γενικά για οποιαδήποτε ζημιά αυτών, που οφείλεται σε αμέλεια, απρονοησία ή ανεπιτηδειότητα αυτού και του προσωπικού του ή στη χρήση ακατάλληλων μέσων ή σε οποιαδήποτε αιτία, εκτός από τις περιπτώσεις βλαβών ή ζημιών από ανωτέρα βία - θεομηνία και για τις οποίες αποζημιώνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 157 του Ν. 4412/2016.

Επίσης, ο ανάδοχος δεν αποζημιώνεται για οποιαδήποτε βλάβη, φθορά ή απώλεια υλικών που θα συμβεί εκτός του συμβατικού χρόνου περαίωσης του έργου.

Ο ανάδοχος αποζημιώνεται για βλάβες ή ζημιές που οφείλονται σε υπαιτιότητα του κύριου του έργου.

Ο ανάδοχος δεν ευθύνεται για βλάβες οφειλόμενες στη χρήση του έργου, το οποίο παραδόθηκε από αυτόν στον κύριο του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 157 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 19° : Καθαρισμός

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, με δικές του δαπάνες πριν παραδώσει για χρήση κάθε τμήμα του έργου, να αφαιρέσει και να απομακρύνει από τους πέρα του τμήματος αυτού χώρους, καθώς επίσης και γενικά από το εργοτάξιο μετά το τελείωμα όλου του έργου, τα απορρίμματα, εργαλεία, κριώματα, μηχανήματα, υλικά, προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κλπ.

Άρθρο 20° : Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο.

Ο ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλείφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά την φάση κατασκευής του έργου : ΠΔ 305/96 (άρθρα 7 έως 9), Ν. 4412/16 (άρθρο 138 παρ.7), Ν. 3850/10 (άρθρο 42).

Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα Ν.4412/2016 (άρθρο 138 παρ.7) εάν απαιτείται.
- β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ : ΔΙΠΑΔ/οικ.177/2-3-01, ΔΕΕΠΠ/85/14-5-01 και ΔΙΠΑΔ/οικ889/27-11-02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου : Ν. 4412/2016 (άρθρο 138 παρ.8).
- γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει/εκπαιδύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 1073/81 (αρ. 111), ΠΔ 305/96 (αρ.10,11), Ν.3850/10 (αρ. 42- 49).

Για τη σωστή εφαρμογή της παρ. γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα :

Εκ των προτέρων γνωστοποίηση - Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) - Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα :

- α. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις/προβλέψεις των ΣΑΥ-ΦΑΥ, τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (αρ. 3 παρ.8) και την ΥΑ ΔΕΕΠΠ/οικ/85/2001 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν. 4412/2016 (αρ. 138 παρ.8).
- β. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλήψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με τη μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του, κλπ (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός, κλπ).
- δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.9) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ η οποία ενσωματώθηκε στο Ν. 4412/2016 (αρ. 138 παρ.8).
- ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ-ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου : ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.10) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.)ΥΠΕΧΩΔΕ και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
- στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο, κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου. Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.5-7) και στις ΥΑ : ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2001 (αρ. 3) και ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν. 4412/2016 (άρθρο. 138).

Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.4), όταν :

- α. Απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλ. όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή.
- β. Οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους : Π.Δ.305/96 (άρθρο12 παράρτημα II).
- γ. Απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.
- δ. Για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του σχεδίου και του φακέλου ασφάλειας και υγείας (ΣΑΥ,ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.1 εδάφιο α΄ του Ν 4030/2011 (ΦΕΚ 249/Α/25-11-2011) και την αρ. πρωτ. 10201/27-3-2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.

Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου : ΥΑ οικ. 433/2000 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία ενσωματώθηκε στο Ν. 4412/2016 (άρθρο 172). Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του: ΠΔ 305/96 (αρ. 3 παρ.11) και ΥΑ ΔΙΠΑΔ/οικ/889/2002 (παρ.2.9Δ) του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην ΕΓΚΥΚΛΙΟ 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ/οικ/215/31-3-2008 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ.

Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφάλειας και υγείας.

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- α. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από 50 εργαζόμενους σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (αρ. 8 παρ.1 και αρ.12 παρ.4).
- β. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο 50 και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν.3850/10 (αρ. 8 παρ.2 και αρ. 4 έως 25).
- γ. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες. Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής : Ν.3850/10 (αρ. 9).
- δ. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του αναδόχου καθώς και των τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων :
  - Γραπτή εκτίμηση προς τον ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους Ν.3850/10 (αρ.43 παρ. 1 α και παρ.3-8).
  - Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο Τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας Ν.3850/10 (αρ.14 παρ.1 και αρ.17 παρ.1). Ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών. Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας. Αν ο ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν 3850/10 αρ. 20 παρ. 4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα άρθρα 4 και 5 του Ν.3850/10. Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.
  - Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2β). Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας. Ο ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος Ν. 3850/10 (αρ. 43 παρ. 2α).
  - Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών Ν.3850/10 (αρ.43 παρ.2γ).
  - Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου Ν 3850/10 (αρ.18 παρ.9).

Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα το ΠΔ 305/96 (άρθρ. παρ.14) σε συνδυασμό με την Υ.Α 130646/1984 του (τ.) Υπουργείου Εργασίας. Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α, από τις κατά τόπους Δ/νσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχ/κούς του αναδόχου και της Δ/νουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για τη διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου, όπως ο επιθεωρητής εργασίας, κλπ : ΠΔ 1073/81 (άρθρο113), Ν.1396/83 (άρθρο 8) και την Εγκύκλιο 27 του (τ.) ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ. πρωτ. ΔΕΕΠΠ/208/12-9-2003.

Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του ΣΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το ΗΜΑ. Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο ΗΜΑ κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων/διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο.

Προετοιμασία εργοταξίου - Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ).

Ο ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας :

- Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περίφραξη των επικίνδυνων θέσεων : ΠΔ 105/95, ΠΔ 305//96 (άρθρο 12 παράρτημα IV μέρος Α, παρ. 18.1).
- Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας : ΠΔ 1073/81 (άρθρα 75-79), ΠΔ 305/96 (άρθρο 12 παράρτημα IV μέρος Β, τμήμα II, παρ.2).
- Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κλπ) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών : Π Δ 1073/81 (άρθρα 92 - 95), ΠΔ 305/96 (άρθρο12, παράρτημα IV μέρος Α, παρ.6).
- Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως : κατάρτιση σχεδίου διαφυγής - διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη-αντιμετώπιση πυρκαγιών & επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων, κλπ.
- Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων, κλπ).
- Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως: προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά, κλπ, εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του.

Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση - εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κλπ.

Ο ανάδοχος υποχρεούται :

- Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφαλείας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου, κλπ.
- Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων.
- Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν :
  - ✓ κραδασμούς
  - ✓ θόρυβο
  - ✓ προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων
  - ✓ προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες

Άρθρο 21° : Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών - Π.Κ.Τ.Μ.Ν.Ε.

Ο Ανακεφαλαιωτικός Πίνακας Εργασιών συντάσσεται σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

Αν κατά την κατασκευή του έργου προκύψει ανάγκη εκτέλεσης νέων ή διαφορετικών ποσοτήτων εργασιών που δεν περιλαμβάνονται στο αρχικό ανατεθέν έργο, για τον κανονισμό τιμών μονάδων των νέων εργασιών εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 156 του Ν. 4412/2016, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Άρθρο 22° : Λογαριασμοί (Πιστοποιήσεις) – Πληρωμές

Το έργο χρηματοδοτείται από ΑΝΤΑΠΟΔΟΤΙΚΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΛΟΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ Ν. 1892/90 με το ποσό των 190.000,00 Ευρώ και από ΤΑΠ-ΕΡΓΑ με το ποσό των 70.000,00 Ευρώ και υπόκειται σε όλες τις προβλεπόμενες κρατήσεις, ως και στην καταβολή του Φόρου Εισοδήματος, απόδοση Φ.Π.Α. κ.λπ.. Ο κωδικός αριθμός του προϋπολογισμού είναι ο Α.Λ.Ε.030.3170105007.

Οι λογαριασμοί θα εκδίδονται κατά μηνιαία διαστήματα και δεν θα περιλαμβάνουν ημιτελείς εργασίες.

Οι στους εκδιδόμενους λογαριασμούς, πληρωμές για εργασίες επί τη βάσει τιμών μονάδος με ποσοστό Γ.Ε. και Ο.Ε., καθώς και δαπάνες για απολογιστικές εργασίες, υπόκεινται στις επιβαρύνσεις του άρθρου 8 της Αναλυτικής διακήρυξης (παράγραφος 8.1)

Άρθρο 23° : Τρόπος Επιμέτρησης

Η επιμέτρηση και η πληρωμή των εργασιών γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται καταρχήν στο Τιμολόγιο και στα τεύχη των εγκεκριμένων αναλυτικών τιμολογίων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και σύμφωνα με τις ποσότητες των εργασιών που έχουν πραγματικά εκτελεσθεί χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν συνήθειες.

Για την επιμέτρηση των εργασιών ισχύουν τα οριζόμενα στο Τιμολόγιο Μελέτης του έργου και στις εγκεκριμένες και ισχύουσες αναλύσεις τιμών (ΑΤΟΕ, ΑΤΗΕ, κλπ.).

Θα εφαρμόζεται γενικά το άρθρο 151 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

Αν για κάποια εργασία δεν ορίζονται στα παραπάνω στοιχεία τρόπος επιμέτρησης, αυτή θα επιμετρείται και θα πληρώνεται με βάση τις πραγματικές και μόνο εκτελεσθείσες μονάδες.

Άρθρο 24° : Βεβαίωση Περαιώσεως Εργασιών - Διοικητική παραλαβή - Παραλαβή

Μετά τη λήξη των προθεσμιών περαιώσεως των εργασιών, την οποία αναφέρει εγγράφως ο Ανάδοχος προς την Υπηρεσία, ο επιβλέπων ενεργεί έλεγχο των έργων για να διαπιστώσει αν αυτά έχουν περαιωθεί και υποστεί ικανοποιητικά κάθε δοκιμασία, προβλεπόμενη από τη σύμβαση και ακολούθως εκδίδεται η βεβαίωση περαιώσεως σύμφωνα με το άρθρο 138 του Ν. 4412/2016.

Αμέσως μετά την περάτωση εργασιών σε κάθε σχολικό κτίριο, δηλ. μετά την 1^η καταχώρηση του ανεγκυστήρα του εκάστοτε σχολικού κτιρίου, μπορεί να πραγματοποιηθεί η διοικητική παραλαβή του για χρήση με σύνταξη του προβλεπόμενου πρωτοκόλλου μεταξύ της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, του επιβλέποντα μηχανικού, του εκπροσώπου της Σχολικής μονάδας και του αναδόχου. Κατά τ' άλλα για τη διοικητική παραλαβή για χρήση ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 169 του Ν. 4412/2016.

Για την παραλαβή του έργου ισχύουν οι σχετικές διατάξεις του άρθρου 172 του Ν. 4412/2016, όπως ισχύουν σήμερα.

Άρθρο 25ο : Χρόνος Εγγυήσεως

Ορίζεται χρόνος εγγυήσεως δώδεκα (12) μηνών μετά την πάροδο του οποίου θα γίνει η παραλαβή του έργου.

Αν ο Ανάδοχος παραμελήσει τη συντήρηση των έργων και επήλθε ή επίκειται βλάβη αυτών, τότε καλείται εγγράφως όπως μέσα σε ορισμένη προθεσμία συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις του. Αν δεν συμμορφωθεί προς την παραπάνω διαταγή, οι σχετικές εργασίες εκτελούνται από τον Κύριο του Έργου σε βάρος και για λογαριασμό του από τις κατατιθέμενες εγγυήσεις ή από τα οφειλόμενα σ' αυτόν ποσά και σε περίπτωση ανεπαρκείας αυτών, το υπόλοιπο βεβαιώνεται σε βάρος του εργολάβου με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου και εισπράττεται κατά τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοτικών και κοινοτικών εσόδων.

Άρθρο 26°. Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των έργων

Ο χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης ορίζεται σε 12 μήνες από την επομένη της ημέρας έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών. Κατά τ' άλλα ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 171 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 27° Διαφορές – αίτηση θεραπείας

Ισχύουν τα οριζόμενα στα άρθρα 360, 366, 367, 368, 372 και 373 του Ν. 4412/2016.

Συντάχθηκε
Ο Μηχανικός

Ελέγχθηκε και Θεωρήθηκε
Η Αν. Προϊσταμένη της Διεύθυνσης

Χαράλαμπος Σταματιάδης
Μηχανολόγος Μηχανικός
με Α' Βαθμό

Δανάη-Άννα Βυζοβίτη
Πολιτικός Μηχανικός
με Α' Βαθμό